

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 970.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, oamrtne in javne zahvale do-mači oglašit. se računajo po pogobo

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Neprankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upravništvo. Naročnino in oglaš je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Proti „posredovalnemu jeziku“.

Avstrijski narodnostni klub na Dunaju je v svoji seji dne 19. junija sklenil nastopno resolucijo:

V očigled dejstvu, da se nemške stranke od najradikalnejše skupine do najzmernejših skupin gosposke zbornice državnega zbora avstrijskega pripravljajo, da ob najraznejših prilikah zahtevajo nemški jezik kakor zakoniti posredovalni jezik, da celo vsako sporazumljenje z nemškimi plemeni proglašajo odvisnim od spoštovanja te zahteve, povzdiga avstrijski narodnostni klub proti temu glasen protest in sicer iz nastopnih, neoporečnih razlogov:

I. Ni v avstrijski ustavi sedanosti nikakega govora ne o nemškem, ne o kakem drugem jeziku kakor posredovalnem jeziku.

II. Se taka zahteva obrača naravnost proti členu XIX. državnih temeljnih zakonov, v katerih je enakopravnost narodnosti in jezika vsakega plemena izrečno zajamčena, državni jezik pa bi kršil to enakopravnost, da, celó degradiral bi nemška plemena v državljane druge vrste.

III. Zakonito uveljavljanje nemškega posr. jezika, in naj bi navstalo kakor bodi, bi pomenjalo direktno kršenje ustave in nasilje proti nemškemu plemenu.

IV. Na sedanjo ustavo je vladar prisegel za se in za svoje naslednike in je torej ni smeti prelomiti na škodo narodov.

V. Nemške stranke ne morejo nemškega kakor državnega jezika označiti za državno potrebo; te stranke niso niti zmožne, da bi subjektivno podale tak dokaz, ker nastopajo kakor sodnik o stvari, ki se direktno tiče njih narodnega interesa. Niti vlade ne morejo nezavzeto soditi v tem pogledu, ker so, ne gledé na njih sestavo, soudeležene na tem jednostranskem interesu nemškemu plemenu v prilog. Vladi morejo v pogledu na rabo državnega jezika povedati svoje menenje k večjemu kakor eksperti, nikakor pa ne kakor sodniki. Kolikor možno pravično sodbo o posredovalnem jeziku morejo dati le zastopniki vseh narodov, začuvši vsečake in po dosedanjih splošnih izkustvih.

VI. Slovanski narodi, ki sestavljajo ve-

čino države in monarhije, imajo interes le na obstanku monarhije, ne pa na obstanku duvalizma. Monarhija obstoji že dlje časa, brez ozira na duvalizem, ustvarjajoči dve državi, in brez ozira na to, da vladi in upravi teh dveh držav ne rabiti nobenega jednotnega jezika kakor posredovalnega jezika. Da, kakor stoji stvari danes, ne prihajati niti do tega, da bi rabili skupen jezik kakor državni jezik.

VII. Državen jezik bi imel zmisel, o katerem bi se vsaj dalo razgovarjati, ali tudi državni jezik se niti ne da več dokazati kakor državna potreba, odkar obstoji duvalizem, a obstoji tudi monarhija kljub duvalizmu.

VIII. Ravno duvalizem, ki se poslužuje več državnih jezikov, priča, da glede vojskinega jezika in posredovalnega jezika ni veljavne analogije. Vojskine jezik je nekaj za se in posredovalni jezik obeh držav so zopet nekaj za se. Najmanj pa je možno iz vojskinega jezika dokazati državno potrebo posredovalnega jezika. Celó vojskine jezik je vsprejeti le kakor dejstvo in nič drugega, tem bolj, ker se o mejah rabe istega na vzdol da razgovarjati, kakor v resnici dokazujejo polkovni jeziki.

IX. Po avstrijski ustavi je izvedenje člena XIX. prvo in državna potreba. Ta člen se mora uresničiti najprej, predno je sploh mogoča kaka diskuzija o posredovalnem jeziku. Narodi morajo najprej dobiti svoje narodno pravo in potem se le bi morda mogli kaj odstopiti od tega, ako bi se sploh spuščali v to, da dajo upravi posredovalen jezik v gotovih, strogo odmerjenih mejah.

Posredovalni jezik je morda možno smatrati za udobno, primerno sredstvo, nikdar pa za državno potrebo in za to komoditeto za upravo bo možno pridobiti narode še le po izvedenju člena XIX., nikdar pa ne prisiliti jih k temu. Kajti vsaka sila v tem pogledu bi bila toliko kolikor nasilje na narodih in ustavi.

S tem je ta naš protest pravičen do evidence.

kor omamljen... Nekako čudno mu je bilo pri sreč. Čudno, težko! Na prsa mu je leglo nekaj liki težak kamen, a dušo mu je obtežavalo neko čudno čutstvo... Ni mogel vzdržati mej zidovi in zato je bežal, bežal ven izmed zidov gnezda Pomjanskega, kjer se je vršilo toliko prevare, toliko korupcije. Bežal je v slobodno naravo, kjer je dihal sveži, slobodni zrak.

Zunaj pa je sel na kamen pod hrastovim deblom, podprl glavo s komolecema, mej tem, ko so se mu po glavi vrtile čudne misli...

Tone je mislil, mislil... Vmes pa se je razleglo veselo ptičje petje...

Tam se je razleglo veselo petje slavec... Tam je žvrgolet škrlanček, vmes pa se je oglašala kukavica se svojim jednostavnim: ku-ku.

Tone pa je sanjal in omahoval in se ni mogel odločiti...

Mej tem pa, ko je Tone sedel zunaj in bil veliko borbo v svoji duši, vršila se je v Pomjanu samem velika volilna bitka.

Volitev je dovršena... To pot je prvič zmagala pravica nad krivico in nasiljem.

Toneta pa še ni bilo v Pomjanu.

Tone Menigov je bil italijanaš, delal je za italijansko stranko. Bil je agitator italijanske stranke. Kljub temu je on vedno trdil, da je Slovenec. In ko je agitiral, ni agitiral za italijansko stranko, ampak za istrsko, za takozvani »partito istriano«. Seveda znači »par-

Politični pregled.

TRST, 28. junija 1900.

Politiški dogodki in Jugoslovani.

Zadnja »Information« prinaša dva sestavka, ki govorita o političkih dogodkih z ozirom na nas Jugoslovane. V prvem sestavku, poslanem iz parlamentarnih krogov, je rečeno, da se Jugoslovani tako godi, kakor onemu, ki je svojo hišo sezidal ob cesti. Vsi kritikujejo in vsakdo meni, da bi bil hišo sezidal bolje in lepše. A nikdo ne pomisli, da je gospodar moral zidati hišo baš tako, kakor odgovarja njegovim potrebam in kakor jo je mogel. Jugoslovani so se združili s češkim veleposestvom in nekaterimi drugimi sorodnimi živili v nov klub in zato morajo poslušati razne sotise. Ako se tako godi od nasprotni strani, se prezira to, ali obžalovati je, ako se to godi od prijateljske strani, ali od take, ki se dela prijateljsko.

Dokler je obstala desnica, so bili Jugoslovani zadovoljni, da jej pripadajo, in oni lahko rečejo o sebi, da so več storili za desnico, nego so prejeli od nje! Ko pa je desnica nehala obstati, so morali Jugoslovani iskati vsaj omejenega nadomestila. Nova zveza je nekaj mikrokosmos stare desnice. Nje načela so ista stare desnice, kakor jih je ista zastopala v svojih najboljših dneh. Bedasto je, ako očitajo Jugoslovani — in to celó v nekaterih slovenskih listih —, da so šli v nenaravno koalicio. Zakaj? Zveza, ki spaja člene novega kluba, je vsem skupno krščansko naziranje. V tem znamenju se more zmagati in se je zmagalo že mnogokrat. V tem ni nič nenaravnega, nič nemoralnega in zveza krščanskih Slovencev in Hrvatov s krščanskimi historičnim plemstvom češkim je nekaj bolj naravnega, nego »gemeinbürgschaft« požidovljene nemške napredne stranke z Luegerjem in antisemiti nemške ljudske stranke. Jugoslovanski poslanci niso, vstopivši v novo zvezo, ničesar izdali in se ničesar odpovedali in ničesar zatajili. Tesneje so se pridružili izkušenim prijateljem — to je vse.

Na drugem mestu pa izvaja neki slovenski poslanec, da so Nemci, se svojo zahtevo po zakonitem določenju nemškega posredovalnega jezika, vrgli bakljo požara mej

tito istriano« isto, kar »partito italiano«. Vendar je v Istri mnogo takih, ki bi se ne vjeli na ime italijanstva, a se dajejo loviti na ime »istrijanstva«.

Mej slednjimi je bil tudi Tone Menigov. Oče njegov je bil strasten lahoč ali pristaš »stare« stranke, »partito istriano«, in zabavljaj je grozno čez »kroate«, kateri da hočejo vse preobrniti, Istro spraviti pod Hrvatsko in kdo ve, kaj še vse. Po očetu pa se je navzel takega duha tudi sin, osobito še ko ga je znal pridobivati se svojo priljubljenostjo na svojo stran oni doktor in s pripovedovanjem, da njegova stranka hoče skrbeti za vso Istro jednako, da hoče, da živé Slovenci in Italijani složno med seboj kakor dosedaj itd.

In Tone, priprost mladenič, je verjel vsem takim in enakim sladkim besedam, osobito še, ker ni imel prilike, da bi čital slovenske časopise. Tem laglje pa je bilo, da je ostal Tone vedno vnet branitelj italijanske stranke, ker nobenemu slovenskemu rodoljubi ni prihajalo niti na misel, da bi ga hotel spreobrniti. Tone ni bil še volilec, dočim je bil njegov oče znan kakor tako strasten italijanaš, da je vsakdo vedel že v naprej, da bi bil brezuspešen vsaki trud za njegovo spreobrnjenje. (Pride še.)

nenemške narode. O tem da priča shod, sklican v Žaleu od slovenskih poslancev štajerskih. Ko je shod — obiskan od stotin volilcev — odobril postopanje državnih poslancev in izrekel češkim poslancem zahvalo na njih možkem nastopanju za izvedenje enakopravnosti, in ko je shod z viharnimi klici »proč od Gradea« odobril izstop iz deželnega zbora štajarskega, je bila soglasno vsprejeta resolucija, izšla iz kroga volilcev, ki za slučaj, da bi vlada hotela na podlagi § 14. usiliti nemški posredovalni jezik, pozivlja slovenske poslance, naj vstopijo v najostrejšo obstrukcijo proti vladi.

Politično gibanje mej Slovenci.

Minolo nedeljo je bil shod političnega društva »Naprej« v Žaleu na Spodnjem Štajerskem. Govorili so poslanci vitez Berks, Žičkar in Dečko; potem Dragotin Hribar, Rebek, Jošt in drugi. Ob splošnem navdušenju so bile vsprejete nastopne resolucije:

I. Mnogoštevilno zbrani volilec izrekamo svojima državnima poslanecema zaupnico ter odobrujemo njuno postopanje v minolem zasedanju državnega zbora; odobrujemo pa tudi odločno postopanje čeških državnih poslancev. Našima poslanecema naročamo, da terjata v državnem zboru izvedenje popolne narodne ravnopravnosti; v taktičnem postopanju naj jima velja prvo načelo čiste slovanske vzajemnosti.

— II. Danes zbrani možje že danes protestujejo proti temu, da bi vlada s § 14. uvedla nemški jezik kot državni posredovalni jezik, ter naročajo svojim poslancem, da naj v tem slučaju delajo obstrukcijo v državnem zboru in stopijo v najstrožjo opozicijo proti vladi. — III. Vladna predloga zastran ustanovitve kmetijskih zadrug naj se spremenijo tako, da se že v državnem zakonitem načrtu izreče, da se ima za vsako narodnost v vsaki deželi ustanoviti posebna kmetijska deželna zadruga. — IV. Na zborovanju v Žaleu, dne 24. 6. 1900. zbrani Slovenci protestujemo odločno zoper postopanje deželnega zbora in deželnega odbora štajerskega, katera odrekata slovenskemu narodu na Štajerskem, broječemu tretjino prebivalstva dežele, vsako pravično do narodnega obstanka, katera porablja deželne dohodke, akoravno

Pierwiaszki*) starožitne w piésmach slowinskih.

Dr. Jan Leciejewski. Lvov. (Ponatis iz gim. programa.) 1899.

Nekdo je v »Edinosti« v uvodnem članku, naslovljenem »Brez naslova«, omenil med drugim tudi, da »naši profesorji od Trsta do Gradea ne poznajo naših narodnih pesmij«. Zgubljene pa naše narodne pesmi vendar še niso, ker se drugi zanimajo zanje; omenjena bodi razprava, katero je spisal dr. Leciejewski, profesor na IV. državni gimnaziji v Lvovu in privatni docent slovenskih jezikov na Ilovskem vseučilišču. Slovincem je dr. Leciejewski znan po svoji brošuri: »Z zycia Slovincow«, katero je izdal 1884; bil je na Slovenskem 1883. l. o šolskih počitnicah.

V zgoraj navedeni razpravi govori najpoprej o novi znanosti, o folkloristiki, ki si je postavila za smoter: bitstvo raznih narodov spoznavati поближе, in navaja nazore, katerih so se doslej držali pisatelji na tem polju. Dr. Leciejewski je omenil, da tudi v Lvovu obstoji že nekaj let sem »Towarzystwo ludoznawcze«, da je pa premalo podpirano. V drugi polovici razprave pa navaja znano Štrekcljevo »Zbirko narodnih pesmij« in govori podrobno o posameznih. Najpoprej omenja pesem, ki pripoveduje o deveterih deželah, v katerih stanujejo različni ljudje.

*) Snovi.

PODLISTEK

12

Zvezda spoznanja.

Slika s Pomjanske. — Piše: Slavoljub Podslapinsky.

VI.

— Kako moreš govoriti, da nas ima »naša« gospóda za noree?

— Kako? Ali ne vidiš? Vsakikrat, ko so volitve, prihajajo med nas in obljubljajo nam zlate gradove. Ali se ne spominjaš, kako nam obljubujejo o vsakih volitvah: ceste, mostove in Bog ve, kaj še vse? Ali pa nam kaj dajo? Nu, nič in zopet nič! Ne dajo nam cest, da bi na lahke način mogli spraviti svoje pridelke v denar: ne dajo nam šol, da bi se nam ne odprle oči, da bi mi ne prišli do spoznanja njihovih sleparij!

— Pa zakaj pripoveduješ vse to meni?

— Zato, ker se sramujem samega sebe radi svojega izdajalskega početja, a nimam nikogar, da bi mu zaupal, da bi mu odkril svoje sree. Tebi sem se odkril in upam, da me ne izdaš.

— Ne, gotovo ne! Jaz te ne izdam! Ampak čudno, jako čudno se mi zdi tvoje današnje govorjenje.

— Ne morem pomagati. Govoril sem, kar mislim, govoril sem — resnico. Z Bogom!

— Z Bogom!

Anjeleto je odhajal, a Tone je stal ka-

doplačujejo Slovenci k istim svojo tretjino, skoraj izključljivo za gospodarske in naučne potrebe nemških deželanov, Spodnještajersko pa v gospodarskem oziru zanemarjajo, v narodnem oziru tlačita, v kulturnem oziru pa mu odrekujejo brezobzirno potrebnih šol za višjo izobrazbo. Slovenskim deželnim poslancem izrekamo torej zahvalo, da so s svojim izstopom opozorili svet na krivice, ki gode slovenskemu narodu na Štajerskem. Vse delovanje slovenskega naroda v bodoče bodi obrnjeno na popolno ločitev Spodnještajerske od Grada. — V. Končno še resolucija, ki zahteva od vlade ustanovitev posebnega kulturnega sveta za Slov. Štajer, da podpira vlada z vsemi sredstvi naše poljedelstvo, posebno hmeljarijo, da se ustanovi za Spodnji Štajer posebna kmetijska šola s slov. učnim jezikom, da se ustanovi potrebno število šolskih vrtov ter uvede za ljudske učitelje poljedelski kurs; da se za Spodnji Štajer ustanovi poseben oddelek trgovske in obrtne zbornice in državna c. kr. obrtna šola.

To je primeren in dostojen odgovor na drzne pretenzije nemških fanatikov. Zavednim štajerskim Slovincem čast in — mnogo posnemovalcev!

Proti »posredovalnemu jeziku«. V ponedeljek so imeli Italijani v Tridentu zborovanje, v katerem so se odločno izjavili proti zakonitemu uveljavljanju nemškega posredovalnega jezika.

Čehi ga nočejo, o Poljaki niti ne govorimo, Jugoslovani ga odklanjajo, Italijani protestujejo, velika večina konservativnih življenj nemških vidijo v njem le brezpotrebno izzivanje nenemških narodnosti...! Ali hočejo naši državniki res lenemških fanatikom na ljubo razvneti plamen boja med državljani, kakoršnjega še ni videla ta država in ki bi mogel postati katastrofalnega značaja?! Resolucija, ki jo priobčujemo danes na čelu lista, dokazuje, da bi bilo nasilno uvedanje državnega jezika — v kateri-koli obliki — nasilje na ustavi, temeljnih zakonih in pravicah narodov, a vihar, ki bi navstal, bi pokazal tudi, da bi bil zločin na nekaznih pogojih države in dinastije.

Italijanska komora se je včeraj otvorila zopet in se je predstavilo novo ministertvo Saracco. Ministerski predsednik je pozival poslance, naj omogočijo parlamentarno razpravljanje. Vsem bodi v podlago vera v liberalne institucije, ki so ustvarile veliko Italijo. Plemenita želja koristiti domovini pomore, da se premagajo vse težave. Pred vsem bo misliti na gospodarske reforme, ker nezadovoljnost naroda izvira v prvi vrsti iz slabega gospodarskega stanja.

Ali v ožgled nevarnosti, ki je v sedanjem položaju, se mora omejiti na tesen program: na rešenje začasnih proračunov in stvari nujnega značaja.

Potem je Saracco pozival poslance, naj varujejo parlamentarne forme in mejsebojno spoštovanje. Zagotavljal je, da si bo vlada prizadevala, da ohrani javni kredit, da utrdi ravnotežje v proračunu, da povzdigne ekonomno stanje v deželi, da čuva javni red,

Omenjajmo osmo, v kateri živijo same ženske; dežela je obdana z zlatimi hribi in rekami, tekočimi po zlatem pesku. Tudi v deveti deželi biva samo ženski spol, ki pa razume čarodajstvo. Snov te pesmi se nanaša na grško podlago, vendar se pisatelj ne more odločiti, da bi jasno označil grški izvirnik; misli na Odisejo, pa tudi na Aleksandrejido. Pesem o sv. Jurju prisopodablja poročila, kako je Perzej rešil Andromedo in povdarja potem različnosti, ki imajo svoj temelj v krščanstvu, in navaja tudi variante, ter kaže na vpliv krščanskih nazorov. Najstarejšo obliko te povesi podaja Ovidij v Metamorfozah X. 1—105. Pisatelj primerja Orfeja in kralja Matjaža; posebnost slovenske pesmi se mu dozdeva do dejstva, da v redakciji slovenske pesmi Bog vdihne, Matjaž misel, pobrinoti se za svojo ženo. Pisatelj razlaga tudi pesem o sv. Antonu, v kateri zasleduje dva posamezna dela. Na zadnje vprašuje pisatelj, od kod so vzeli Slovenci, toliko narodnih starožitnih snovij, in prihaja do zaključka, da so dobili te snovi po slovstveni poti, ker je grško-bizantinsko slovstvo imelo zbirke povesi, pobranih po različnih pisateljih. Te zbirke so porabili duhovni pisatelji Bolgarov in Srbov, in od teh so se povesi razširile do Slovencev.

Slovenci le z veseljem pozdravljajo to dejstvo, da se tudi Poljaki zanimajo za njihove slovstvene proizvode, ker se na tak način tudi bolj oddaljena slovanska plemena izpoznavajo pobleže.

itd. itd. in kar je več takih lepih — obljub. Izjavivši, da vlada vsprejemlje popolno odgovornost, je konečno pozival poslance — kakor star liberalce — naj vsi delajo za povzdigo časti liberalnih institucij in da narase moč slavne dinastije, ki vodi usodo Italijanov.

Govor ministra-predsednika, odobran sicer tu in tam, je bil v obče bolj hladno vsprejet. Le ob zaključku je bil aplavz bolj splošen; ne ve se pa, ali radi vsebine, ali zato — ker je završil. Tudi novinstvo piše bolj hladno.

Tržaške vesti.

Odprt grob. Danes zjutraj ob 11. uri je umrl v 70 letu svoje dobe, župnik tukajšnje srbsko-iztočne cerkve, gospod Savatije Knežević, ki je služil to občino celih 35 let. Bil je odlikovan z rudečim trakom in je bil obče priljubljena oseba. Pogreb bo jutri ob 10. uri predpoludne, iz pravoslavne cerkve.

Gorje njemu, ki laže! Če je imel kdo prilike, da se prepriča, kaka je zastava bratovščine sv. Cirila in Metoda, jo je imela gotovo duhovščina. Kakov poldrugi mesec je že od tega, kar je bila ta zastava cerkveno blagoslovljena in pohranjena v cerkvi. Na sv. Rešnjega Telesa dan, dne 14. t. m. so bile demonstracije radi te zastave. V nedeljo dne 17. t. m. je bila ta zastava v cerkvi razvita v pričo vladike in vsi so videli, da je ta zastava bela in da nima ni najmanjšega demonstrativnega znaka na sebi!! A sedaj čujte: duhovniki, ki pišejo v »krščansko-socijalni« »L'Avvenire« in gledé katerih je izključeno, da bi ne vedeli, kaka je zastava, trde se dne 22. junija, da je zastava bratovščine sv. Cirila in Metoda — ne, tega se vendar ne upajo trditi, ali da vendar dosežejo svoj namen in begajo laško ljudstvo, poslužili so se prav nesramne finese. Govoré namreč o pronsirani narodni barvi, a mesto besede »zastave« so potaknili besedo »bratovščine«!! To je že rafiniran način hujskanja, ki spekulira na lahkomišelnost, nezadostnost in razburljivo nprav laškega ljudstva. Ljudstvo čita tja v en dan in brez kriterija in agent provocateur v duhovski obleki si mane roko: ljudstvo bo vendar le mislilo na slovanska tricolora. Sicer je že to brezmejna infamija, ako duhovnik na tak način obrekuje bratovščino, dovoljeno in potrjeno od cerkvene oblasti. No, pustimo zastavo in bratovščino za danes, saj dobé hujškači in ščuvalci in sovražniki resnice okolo »Avvenire« v prihodnji številki tega lista odgovor od poklicane strani, da jim bo šumelo po ušesih.

Za danes smo jih hoteli loputniti po lažnjivih zobeh radi druge notice, priobčene v isti številki rečenega »krščansko-socijalnega« lista naravnost na našo adresu pod naslovom »Infami eretinerie dell' »Edinost«.« Kar se dostaje »obrekovanja« »neutrudno delujočega duhovnika« Buttignonija, je to delovanje označil — glej zadnjo »Edinost« — priprost mož, ki pa ima gotovo več resnične pobožnosti in resnicoljubja v sebi, nego vsi laži-krščanski socijalisti okolo »Avvenira«, z Buttignonijem vred, in sicer tako temeljito označil, da bi mi lahko kar obrnili hrbet tem ljudem v znak primerne — gnusa. No, ker smo že te dni obljubili, da hočemo temeljito obračunati z gospodom Buttignonijem, baš kar se dostaje našega »obrekovanja« glede zvez tega gospoda z »Independentom«, prosimo tudi »Avvenire«, naj le malce potrpi.

»Avvenire« nas označa za blazne in nas v svoji veliki krščanski ljubezni pošilja med norec k dru. Canestriniju. Mi pa »Avvenira« ne proglašamo za norec, ker vemo, da vedoma in namenoma, z infernalno zlobnostjo in ob polni zavesti — kakor nepoboljšljivi zločinci sploh — v r š i i n a d a l j u j e s v o j e p e k l e n s k o p o č e t j e š č u v a n j e. Norec je obžalovanje, hudobnež pa zaničevanja vreden. Mi pa smo ponosni in zadovoljni, ker nas povzdiga zavest, da smo na pravi poti, dokler sikajo na nas svoj strup ljudje, ki so brezvestno stopili z višine svojega svetega poklica in se ponizali doli v mlako strasti in sovraštva, od kjer — kakor je izbornopripomnil gospod Košir — mečejo polena v plamen, mesto da bi gasili, kakor bi jim veleval njih svet poklic! In s tem se vam gospoda — ne klanjamo! Vsakemu, kar mu gre!!

Solnce sicer sije na nebu, ali vendar je — tema! Nekam tako trdi »Independent« v svojem otepanju radi znanega predloga dra. Rybářa pelagrozim Furlanom v

prilog. Naj le bo belo-rudeče-modra zastava agitatoričnega društva; naj le trije štirje odvetniki, došli iz Ljubljane, donesajo med nas besedo velike Slavije; naj se le slovenska društva nastanajo sredi Corsa; naj bodo le poštni pečati s slovenskimi napisi, dvojezične table, slovenske propovedi, naj bo le vse ono, kar spletajo apostoli svete Rusije: nič ni — in toliko da ni rekel: tudi če so vsi Tržačani Slovenci —, kar prihaja od take strani in s takimi nameni, ne more plašiti »Independenta« za italijanski značaj Trsta, kajti to mesto je bilo, je in bo italijansko po pravu in po »naši« volji!!

Iredentarski list priznava torej po vsej obliki, da so tu Slovenci, da imajo svojo organizacijo in da jim ne primanjkuje krepke volje za manifestiranje svoje ekzistence v javnem življenju in v cerkvi; priznava tudi, da se le z nasiljem more brzdati ta živelj, ali vendar trdi, da Trst je in ostane izključno italijanski. »Independent« priznava sicer, da na nebu sije solnce in ne more tajiti, da mu blišči v oko in ga peče, vendar pa bi hotel uveriti svet, da je tema, da ni solca. Nič se ne boji, prav nič, le malce — strah ga je!!

Slavnemu poštnemu vodstvu na znaje. Gospod Gregor Zidar, posestnik v Rocolu nas prosi, naj naznamo slavnemu poštnemu vodstvu, da je parte po gospe Frančiški Nabergoj, oddan na pošto dne 21. t. m. predpoludne, dobil še le ob 3. uri popoldne naslednjega dne, toraj tikoma pred pogrebom samim. Ker pa se pošta za Rocol običajno tako zakasnuje, noče rečeni gospod nikogar dolžiti radi gornjega slučaja, marveč mora misliti, da je v slabi zvezi sploh krivda temu. Prosi torej v svojem in v imenu svojih sosedov, da bi slavno pošto vodstvo kako prišlo v okom tej pomanjkljivosti. A to bi se zgodilo najprimerneje s tem, ako ustrežejo stari in opravičeni želji Rocoleev, da se namreč za tamošnje kraje ustanovi poseben poštni urad. To ni le škodljivo za prebivalstvo, ampak tudi častno ni za pošto institucijo, ako kraji, ki so zvezani z mesti, dobivajo pošto tako zakasnelo. Na deželi se že potrpi marsikaj, ali tikom mesta bi morale biti take pomanjkljivosti izključene.

Tudi kaj za okolice. Pišejo nam: Da se hišne številke v mestu popravijo in popolnijo, je več nego potrebno. Ali kaj naj rečemo o bližnji okolici, kjer moraš, ako nimaš posebnih pripomočkov, zgubiti po ves dan, da najdeš kako številko! Vzemimo naprimer Škorkljo. Tu iščeš štev. 1, ki se nahaja, rečimo, neke na Rojanom. Misliti bi bilo, da je tam v bližini tudi št. 2; kaj še: druga je kje gori na meji Kolonje! Gorje onim, ki morajo iskati to ali ono številko po bližnji okolici, kar najbolje vedo služabniki raznih mestnih uradov.

Te dni sem srečal za vojaško bolnico nekega finančnega slugo, ki je šel takoj popoldne v Škorkljo iskat neko številko. Bila pa je že 6 ura zvečer, ko jo je našel nekje na meji Kolonje!

Kakor tu, tako je tudi po vsej spodnji okolici, kar bi moral vedeti mestni svet in ukreniti potrebno v korist vsega meščanstva. Vederemo.

Iz Bazovice nam pišejo: Pri nas je fletno, da, fletno je posebno sedaj v poletnem času, ko vse ožirja in mrgoli, prepeva in se veseli; letoviščnikov imamo tudi letos, kakor vsako leto, mnogo in še več jih ima priti, ker vsa stanovanja, ki so namenjena za to, so že oddana v najem. Saj pravim: fletno in čim dalje bolj narodno-zavedno postaja naša Bazovica. Da bi le tako ostalo. Tako si želimo mi zavednejši Bazovčani. Pa saj ste smi, Vi gospod urednik, tako izrekli, ko ste zadnjič tako lepo (ako še ne preveč) opisali veselico naše »Lipe«, ki se je vršila dne 10. junija t. l.

Da pa ne bi si kedo, ki je bil navzoč na veselici drugače tolmačil vašega poročila o veselici »Lipe«, dovolite mi, da tudi jaz dodam k istemu malo opazko.

V prvo moram reči glede petja o katerem ste se Vi izrekli jako laskavo, da je bila hvala pretirana. Sosebno mešani zbori so nekako ponesrečili. Ali, kaj se hoče: smola pride in osmoli, da človek sam ne ve kedaj, kako in zakaj?! Nekoliko opravičeno pa je vendar bilo to osmoljenje, ako pomislimo, da so bili pevci in še več pevke popolnoma utrujeni in izmučeni od prepogostih pevskih vaj za cerkveno in koncertno petje (kar društvo gotovo vzame na znanje za v bodoče.)

Glede prizora: »Oreh« se popolnoma strinjam z Vašim posvarilom in obžalujem, da

sem bil tudi jaz aktivno udeležen. Da pa se ne bo krivo sumničilo vse navzoče diletante-moram javno povedati, da je dotični diletant, ki je uprizoril oni neestetični prestop s kokošjo, priprost človek, ki ni še gnil pod platov na deskah, ki pomenjajo svet, ter da je storil to samovoljno, brez premisleka in na občo nezadovoljnost. Toliko torej na znanje slavnemu občinstvu, ako je morda kdo užaljen vsled onega dogodka, in v obrambo časti društvu »Lipa« in ostalih diletantov.

Sicer pa, gospod urednik, po mojem mnenju ni dobro, da se vedno le hvali. Bodo enkrat resni in otrošimo se enkrat pretiranih obzirnosti. Nekoliko strogosti treba, ker le tako bomo napredovali. Marsikdo bo v bodoče pazil, da popravi, kar je kedaj popred, hoté ali nehoté, opustil ali pogrésil.

Slavno občinstvo prosimo, naj nam takrat blagohotno oprostí, ako ni bilo na veselici vs. tako gladko, kakor se je namerjalo in s častno besedo obljubujemo, da se bo v bodoče kolikor le mogoče pazilo in ustrezalo občinstvu.

Saj pravim: fletno je pri nas, fletno; in da je res tako, to Vam dokažem v svojem prihodnjem poročilu.

Heros.

Zaključek tuk. gimnazije bo dne 6. julija, realke pa dne 3. Koj naslednjega dne se prične ustmena matura.

Namesto venca pokojni Frančiški Nabergoj je daroval gospod Eduard Drašček 10 K za družbo sv. Cirila in Metoda.

Žalostno. Dinarja Antona Ribariča iz ulice S. Maurizio št. 9 so morali spraviti v opazovalnico za umobolne.

S kamenom je včeraj nekdo ranil 61-l. Katarino Benčič iz ulice Rigutti št. 28 na čelu in roki.

Doneski za moško podružnico sv. Cirila in Metoda. Gospič Gombač Ivanka, Ropotec Marija in Vera Kravos so poslale čisti dobiček razprodanih razglednic 4 K; g. Zlobec Anton, ker se ni mogel udeležiti pogreba gospe Franje Nabergoj, 1 K.

V bolnišnico so včeraj sprejeli: 71-l. tesarja Antona Peranoviča, ki je včeraj popoldne ponesrečil na nekem parniku v ladijedelnici S. Marco; padel je ter si zlomil neko kost. 33 letni mehanik Fran Vittureli iz ulice Pilone št. 4 se je nevarno ranil na očesu.

Na rešilni postaji so podelili včeraj prvo pomoč: dninarju Ivanu Fattoriju iz ulice Foseolo št. 4, ki je dobil rano o delu na nekem parniku in 13 letnemu Justu Pipanu iz Kolonje št. 188, ki je izpil iz nevednosti količino vode ločnice. Dečka so spravili težko ranjenega v bolnišnico.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 30. junija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Beccherie, pohištvo; v ulici Acquedotto, pohištvo; v ulici Madonnina štev. 29, krčmarska oprema in pohištvo; v ulici Giuliani št. 3, pohištvo; v ulici Acquedotto št. 10a in v ulici del Pesce št. 5, oprema v zalogi in pohištvo; v ulici dell'Istria št. 18, pohištvo.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 20.8, ob 2. uri popoldne 25.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 758.7 — Danes plima ob 10.42 predp. in ob 9.39 pop.; oseka ob 4.0 predpoludne in ob 4.6 popoldne.

Izlet »Tržaškega Sokola« obeta biti lepo narodno slavlje. Kakor se nam poroča, vlada zlasti po Krasu veliko zanimanje za ta izlet, osobito, ker je po skoro 3letnem premoru to prvi izlet »Tržaškega Sokola«. Vsi oni, ki so se udeleževali izletov in veselij, prirejenih od »Tržaškega Sokola« v prejšnjih letih vedo, kako prijetne so bile vedno take zabave. In nadejamo se, da se s tem izletom zopet uživi ona živahnost in veselost, ki vzbuja v vseh udeležnikih najugodnejše utise. Tudi je vspešnejše veselice najrazličnejši, obsegajoč telovadbo, petje in godbo. — Z radostjo pozdravljamo tudi, da bodo telovadili tudi telovadci »Goriškega Sokola«.

Opozorjamo še enkrat, da bo odhod iz Trsta z zabavnim vlakom 3.40 uri popoldne in odhod iz Sežane v Trst ob 9.23 zvečer. — Ob 6. uri počne veselica »pri treh kronah v Sežani« — Cene za vlak tja in nazaj so za II. razred 2 kroni (1 gld.) in za III. razred 1 krono in 40 st. (70 vč.)

Za slučaj slabega vremena se prenese izlet na nedoločen čas.

Načelnštvo nadzornikov »Delavskega podpornega društva« vabi gg. nadzornike v sejo, katera bo v nedeljo dne 1. julija ob 5. uri popoldne v društvenih prostorih.

Ivan Hvastja,
načelnik.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Oddelek vojaško-veteran-skega društva v Sovodnjah** vabi na slavnost, katero priredi v proslavo 400-letnice, odkar je združena grofija Gorisko-Gradiščanska z avstrijskimi deželami, dne 8. julija 1900 v Sovodnjah. Razpored: 1. Slovesna služba božja, pri kateri bo svirala godba. 2. Odkritje spomenika ob 10. uri popoldne. 3. Ob 4½ uri popoldne tombola z dobroti: tombola 200 kron, žinkvina 100 kron. 4. Plesna zabava. 5. Zvečer umetni ognji. — Karte po 40 stot. — Godba bo svirala pred in po tomboli. Na obilno udeležbo uljudno vabi odbor.

× **S K o p r a** nam pišejo: Dne 27. t. m. so slovenski učitelji na tuk. učiteljsko dovršili zrelostne izpite. Bilo je 14 maturantov. Od teh so naredili z dobrim uspehom izpit za slovenske ljudske šole sledeči gg.: Egidij Čeh iz Roča v Istri, Josip Eržetič iz Mer-nika v Brdih, Martin Furlan s Pro-seka, Alojzij Gorjup iz Vrha pri Kanalu, Adolf Harmel iz Idrije, Karl Kobale iz Polčan na Štajerskem, Rafael Kossoven iz Kopra, Izidor Koek iz Pirana, Rihard Orel iz Prvačine, Jakob Roje in Cerknega, Ciril Valentič z Opčin.

Z odliko je položil izpit g. Pavel Ples-ničar iz Otlice, g. Ferdo pl. Kleinmayr pa je položil izpit za slovenske in nemške ljud-ske šole.

Mladim učiteljem mnogo sreče! Danes delajo izpit hrvatski in italijanski gojenci. — X.

× **Podgradske občinske vo-litve.** Odlični rodoljub, ki je nekaj bival v Podgradu, piše v privatnem pismu:

S tuznim srecem in neznosnim ljubev sledil sem razmeram, ki so se razvijale v Podgradskem okraju od časa, ko sem ga zapu-stil. Podgrad se mi je tako priljubil, da še danes rad mislim nanj.

Koliko so morali pretrpeti pošteni rodo-ljubi radi jeklenega značaja in poštene stvari! Koliko razburjenosti, koliko sovraštva je za-sejal nasprotnik mej mirno ljudstvo!

Jaz sem vse to gledal od daleč in britko čutil — ž njimi.

Temboj sem se danes razveselil, ko sem čital, da so v sedanjih volitvah soglasno uspeli. Moje veselje je tako, da si ne morem kaj, da bi ga ne izrazil in tamošnjim prija-teljem čestital.

Tandem aliquando! Vendar enkrat je zopet zasijalo solnce mira, a še le tedaj, ko se je postreljal ves smodnik in se je sprevi-delo, da je trdnjava nepremagljiva.

Od tamošnjih rodoljubov bi se moral učiti marsikdo. —

Bilo je leta 1894, ko smo govorili pred tamošnjo pošto: Le naj piha in razsaja burja! Podgrad ostane vendar to, kar je: Sam sebi! In to se je končno zgodilo in upam, da tako ostane. — Čestitam torej ponavljaje prav ra-dostno na končni lepi zmagi!

Često se še spominjam svojega bivanja v Podgradu, ker nisem bil nikjer tako zado-voljen, kakor tam. Tu sicer tudi ni slabo, ali..... itd.

Vesti iz Kranjske.

* **U m r l** je na Igu g. Fran Virant, predsednik krajnega šolskega sveta, prvi ob-činski svetovalec in člen cestnega odbora za okolico. Bil je za šolo in narod vnet mož in je mnogo let uspešno deloval za obče koristi. Lahka mu zemljica!

* **U s a d.** Občinska cesta Zagorje-Sv. Lambert se je blizu Kisovec radi deževja usedla ter je za vožnjo nerabna.

* **U m r l** je včeraj v Šiški pri Ljubljani gosp. C. Juvančič, posestnik in veletržec v vinom. Pokojnik je bil kremenit rojen na raznih poljih. Bil je mnogo let požrtvovalen člen »Dramatičnega društva« v Ljubljani, »star Sokol« in člen raznih društev, bil je tudi načelnik gasilnega društva v Šiški ter velik dobrotnik ondote šolske mladine. Tudi na gospodarskem polju je deloval ter si je pridobil velikih zaslug za povzdigo opustoše-nih vinogradov v svojem rojstnem kraju na

Bizelskem, kjer je imel tudi sam velike vi-nograde Blag mu spomin!

* **I z L j u b l j a n e** nam pišejo: Poročilo v Vašem listu o novi mestni ljudski kopelji v Ljubljani — posneto bržkone po »Slo-venec« — je bilo netočno in prosimo, da popravite, da kopelj ima 5 kadnih in 15 pršnih celic.

(Ljubljanska mestna ljudska kopelj je čisto moderna naprava, kakršne v Avstriji, razun Dunaja in Libereca, nima še nobeno mesto. Če kdo piše o njej neugodno, vredna je njegova sodba ravno toliko, kolikor sodba slepeca o barvah. Mesta: Frankobrod, Lipsko, Erfurt, Norimberk ne zidajo nič večih ko-pelj; torej bo tudi naša za sedaj za Ljub-ljano popolnoma zadostovala.)

* **Huda pokora za obrekovanje.** Včeraj je bil na ljubljanskem c. kr. dežel-nem sodišču krovce Josip Jerič iz Vodmata zaradi obrekovanja policijskega svetnika Pod-gorška in policijskega kancelista Toplikarja obsojen v trinajstmesечно težko ječo.

* **Deželni predsednik kranjski** baron Hein se je odpeljal na Dunaj.

Vesti iz Štajerske.

— **Zavrnjeni dar g. Petra Majdiča** v Celju je imel za celjske reveže vendar prav dobre posledice. Kajti v občinskem svetu celjskem so sedaj slovesno naznanili, da je namesto Majdičevih 200 K Rakuseh na-oral 400 K. Povod temu dobremu delu je bil vendar le slovenski »Merkur«.

— **Smrti** ni bilo v Mariboru od 16. do 23. t. m., kajti v tem času ni tam nihče umrl.

— **Obsojen po žigalec.** Mariborsko porotno sodišče je obsodilo 39-letnega po-sestnika v Črmlji, Janeza Brunčiča, v do-smrtno ječo, ker je zažgal svoja poslopja, da bi dobil zavarovalnino. Upepelil je tudi kočje sosedov.

— **U m r l** je v Slov. Gradu dne 15. t. m. veleposestnik, lesotržec in tovarnar g. Ivan Kac, oče vrle narodne rodbine.

Razne vesti.

Petača. Pred kratkim je »Slovenec« v neki notici pisal, da si priprosto ljudstvo kuje razna imena za novi petkronski denar ter pozival, naj kdo sporoči kako najpriklad-neje ime za petkronski novce. No, sedaj se je res oglašil nekdo s sledečim razlaganjem: Petač je stari denar v pomeru 5 gl., treba nam je besede za 5 kron. Ker je krona ženskega spola, se zdi človeku naravno (na-rod bi to tudi upošteval), da je denar žen-skega spola. Torej petača. Za krono naj bi se rabila beseda novača.

Ruska ekspedicija na severni tečaj. Ruska akademija znanosti v Petrogradu namerja poslati polarno ekspedicijo v Severno ledeno morje, ki bo raziskavala znanstveno ono otočje, ki se nahaja severno od Novosibirskih oto-kov, slasti pa doslej še malo znano Sanikovo deželo in Benetov otok. Akademija se nadeja, da bode omenjena ekspedicija velike znan-stvene važnosti in da bo tudi močno pospe-ševala domačo obrtnost. V Norvegiji so ku-pili v to svrhu ladijo »Harald Harfagar«, katero sedaj predelujejo in pripravljajo za daljno potovanje.

(»Planinski vestnik«.)

Rodbinska drama. V Neapelju je 30-letni vojaški zdravnik, poročnik Santoro, za-grozil svoji soprogi, rojeni markizi Costa, s katero je zadnjih 14 dnij živel ločeno, da umori oba otroka, ako se ne povrne k njemu. Ker se žena ni udala njegovemu pozivu, je nesrečni mož v strašni jezi vrgel svoja otroka skozi okno na cesto, sam pa se je ustrelil v sence. Oče in otroka so mrtvi.

Največ potresov je bilo na Grškem in ne na Japonskem, kakor se navadno misli. To dejstvo je razkrito stoprav sedaj, ko je vodja narodnega observatorija v Atenah, dr. Egi-nitis, po šestletnem vestnem proučevanju grških potresov, izdal jako obširno objavo. Lista v letih 1893 do 1898 na Grškem opazovanih potresov zavzema 150 četrtinskih strani in znaša število potresov nič manj nego 3187. Zemeljski sunki so torej na Grškem dvakrat pogostejši nego na Japonskem. Eginitis je temu potresnemu katalogu pridelal zanimivo razpravo, iz katere je razvidno čudno dej-stvo, da se potresi na Grškem največje po-javljajo v mesecih april in maj in tedaj zopet največkrat v jutranjih urah. Že več let se skuša dokazati zvezo mej potresi in stališčem lune k zemlji, katero teorijo posebno zastopa

Falb, a to dokazati se tudi Eginitisu ni po-srečilo. Zdi se sicer, da na Grškem noben kralj ni brez potresov, vendar je njih razde-litev jako nejednakomerna. Na otoku Zantu je bilo v onih šestih letih 1818 potresov.

Proglas bokserjev. Kitajske novine ob-javljajo sledeči proglas bokserjev: Bogovi po-magajo krepki »pesti« — tako se imenuje tajno društvo bokserjev — rodoljubnemu, složnemu društvu, in sicer zato, ker tuji vrugi napadajo carstvo sredine (Kitaj). Ti ljudje ga ijo človečanske dolžnosti, njih žene so ne-nravne razkošnice. Tuji vrugi niso človeško plemo: če ne verujete, pogledajte jih dobro: vsi tuji vrugi imajo plave oči. Dežja ni, zem-lja se suši. To je zaradi tega, ker cerkve za-pirajo nebo, bogovi se hudujejo, duhovi so srditi. Prvi in drugi prihajajo z bregov ter propovedujejo svoje nauke. To ni prazno domnevanje. Vežbanje pesti ni zastoj. Izre-kajte kletve, kličite čarobne besede, žgite žolci, popisani papir, kadite za dišečimi ka-dilnicami, da prizovete bogove in duhove vseh pečin. Bogovi prihajajo s pečin, duhovi se spuščajo s planin: oni pomagajo, da se člo-veško telo vadi s pestjo. Kedar se je točno naučilo vojaških ved in redu, ne bode težko iztrebiti vse tuje vrage. Razrušite vse želez-nične poti, izderite vse droge brzojavne, raz-derite potem vse parnike! Velika Francija se ohladi v svojem srečju in postane bojazljiva. Angleži in Ruse gotovo razženemo. Pobijajte vse tuje vrage. Naj procvita carstvo velike Čingove rodovine.

Loterijske številke izžrebane dne 27. t. m.:
Brno 90, 87, 18, 44, 25.

Brzojavna poročila.

Nepotrjen zakon.

DUNAJ 28. (K. B.) Cesar ni potrdil zakona, ki sta ga sprejeli obe zbornici dr-žavnega zbora o osvoboditvi rentnega davka glede obvezne in ostalih vrednostnih papir-jev, izdanih po deželnih kreditnih zavodih, galskem kreditnem društvu za zemljišča in galski hranilnici. Že o razpravljanju o tem načrtu, da vlada iz finančnih vzrokov iz-javila, da je pripravljena sprijazniti se s tem načrtom le tedaj, če bi državni zbor isto-dobno sprejel druge predloge, ki se tičejo pokritja primanjkljaja, ki bi nastal vsled gori navedene oprostitve. To se žal ni zgodilo. Primankljaj bi znašal nad 700.000 kron, kar bi o sedanjih razmerah glede rezerv in ža-lostnem stanju zakl. dov. v državnih blagaj-nicah pomenilo preveliko obteženje.

Prisega nadvojvode Frana Ferdinanda.

DUNAJ 28. (K. B.) Popoldne se je v cesarskem dvoru vršil državno-pravni čin za-prisega nadvojvode Frana Ferdinanda o pri-likli bližnje morganatične poroke z grofice Sofijo Chotek. Nadvojvoda se je pred cesar-jem, nadvojvodi, najvišjimi dvorskimi dostojan-stveniki, tajniki svetniki in in ministri obeh državnih polovic zavezal s prisego, da priznava pravno naravo bodočega zakona glede svoje soproge in mogočih otrok. Cesar kakor naj-višji glavar cesarske rodovine je nagovoril navzoče ter jih povabil, da naj bodo priče svečanega čina. Potem je minister za vnaje stvari prečital listino, katero mu je izročil državni beležnik, na kar je nadvojvoda Fran Ferdinand položil po običajnih ceremonijah prisego ter podpisal razgrnjeno listino in be-sedilo prisega v nemškem in madžarskem je-ziku. Drjavni beležnik je pritisnil na vse li-stine pečat ter so iste shrauli v državnem arhivu. Vse čin je trajal celo pol ure.

Uspehi novih davčnih zakonov.

DUNAJ 28. (K. B.) Iz naredbe finančnega ministerstva z dne 18. t. m., objavljene v da-našnjem državnem zakoniku, sledi dejstvo, da bode vsled uspehov preosnovanega neposred-nega osebnega davka mogoče zvišati za leto 1900. individualne popuste dohodninskih dav-kov do zakonite najvišje stopinje, in sicer popust na zemljiškem davku v znesku 15%, na davku od poslopij 12.5% in 25% pri običnem pridobitinskem davku. Osebnia doho-darina je znašala 1899. K 137,175.059; od tega zneska pripade državnemu zakladu po določbah finančnega načrta K 109,305.323, dočim uporabijo ostanek v odpuste na dav-kih in v predokaze deželnim zakladom. Od viška v znesku 6 milijonov kron spada na Trst kron 114.514 t. j. 1.90% proti 1.95% lanskega leta, na Istro 43.465 kron t. j. 0.72% proti 0.69% lani, na Goriško in Gra-diščansko 38.306 K t. j. 0.64% proti 0.50% lanskega leta.

Obljube portugalskega ministerstva.

LIZBONA 27. (K. B.) Novo minister-stvo, ki se je včeraj predstavilo zbornici, je izjavilo, da hoče skrbno čuvati naselbinske koristi ter skrbeti za to, da portugalskim pri-delkom pridobi novih tržišč.

Ustaja na Kitajskem.

RIM 27. (K. B.) Vojne ladije »Strom-boli«, »V. Pisani« in »Vesuvio« so odplule na Kitajsko.

LONDON 27. (K. B.) »Reuter« javlja dne 26. t. m. iz Tsintana: Prošlo noč so ustaši zažgali dom protestantskih misijonarjev v Keiksienu.

WASHINGTON 27. (K. B.) »Reuter« javlja: General Chaffel je imenovan povelj-nikom američanskih čet na Kitajskem ter za-pusti dne 1. julija San Francisco.

BEROLIN 27. (K. B.) »Wolf« javlja: Danes jutro je došla brzojavka ces. konzula v Čifu, da je Seymour 14 milj od Tientsina obkoljen. 60 mož njegovih čet je mrtvih, 200 ranjenih. On se nahaja v veliki nevarnosti. Zahteval je 2000 mož pomoči. To možstvo je dne 25. t. m. zjutraj zapustiti Tientsin pod ruskim poveljstvom.

YOKOHAMA 27. (K. B.) »Reuter« javlja: Glasom poročil iz Soeula raste na Koreji sovraštvo proti kristijanom. Kralj je odobril izdatek 25.000 taelov za vojne svrhe.

LONDON 27. (K. B.) »Reuter« javlja včeraj iz Čifu-a: Angleži in Amerikanci so prodrli kitajske vrste, prisilivši kitajskega arzenala topove, da so obmolknili. Evropejci so se polastili Tientsina. Zgube so neznatne.

LONDON 27. (K. B.) »Reuter« javlja včeraj iz Shanghaia: Ruski konzul je dobil včeraj iz Čifu-a brzojavko, da so glasom po-ročila nekega ruskega višjega častnika ruske čete osvobodile Tientsin. Rusi so imeli 4 mr-tvece in 20 ranjencev. Z ruskim topništvom so prišli v Tientsin manjši oddeleki drugih narodov.

PARIZ 27. (K. B.) »Agence Havas« priobčuje brzojavko francoskega konzula iz Shanghaia, da so evropske čete prišle v Tientsin. Tuji poslaniki so zapustili Pekin s kitajskim spremstvom ter se podali proti se-verju. Podkralja v Naykingu in Santungu sta naprosila konzula, naj zagotovi francosko vlado, da ona skrbita za varnost tujih misi-jonov in trgovcev v okraju Jangtse. Brzo-javka francoskega konzula v Čifu-u potrjuje istotako, da je mesto Tientsin osvobojeno ter da so poslaniki odpotovali iz Pekina.

LONDON 27. (K. B.) Večerni listi jav-ljajo danes iz Shanghaia: Admiralu Seymouru se je posrečilo v ponedeljek večer, da je po-slal v Tientsin poročilo, da se nahaja osem milj od mesta proti zapadu v strašni stiski. Več nego dva dni da se ne more držati. Seymour je imel 63 mrtvecev in 200 ranje-nih. Poročilo ne omenja poslanikov v Pekinu.

SHANGHAI 27. (K. B.) Nemška top-niška ladija »Iltis«, ki vozi po reki Peiho v severni smeri proti Tientsinu, javlja, da se mestu Tongku bližajo velike kitajske čete ter da je vsaki hip pričakovati napada. Podkralja v Nanghingu in Vučungu sta obvestila naj-starejša konzula, da prevzemata odgovornost za red v svojih pokrajinah.

YOKOHAMA 28. (K. B.) Japonska vlada je sklenila, da pošlje 20.000 vojakov na Kitajsko.

Vojna v južni Afriki.

CAPSTADT 27. (K. B.) Uda zakono-dajnega zbora Botho ja Sauerja so zaprli;

Proti kašlju,
gribohu, hripavosti, upadajnu glasu, kataru itd.
zahtevajte vedno

Prendinijeve paštilje

Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepoved-nikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v škafličnih v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obu-
vala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrševajo v tistem dnevu.
Odpošiljatev je poštne prosta.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno
ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in
točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster

oba tožijo zaradi veleizdaje. Botha je potoval po holandskih okrajih kapeke kolonije.

CAPSTADT 27. (K. B.) Uradoma javljajo, da pred koncem vojne nobena četa ne zapusti južne Afrike. Potem pride brčkone prva na vrsto gardijska brigada.

LONDON 27. (K. B.) »Reuter« javlja iz Maserna dne 26. t. m.: Boerci so napadli oddelek basutskih delavcev, ki so pod vodstvom angleških inženjerjev delali pri Kronstadtu. Zgube znašajo 10 mrtvecev in ranjencev, 200 jih je ujetih.

Trgovina in promet.

Kmetovalci, škropite svoje trte!

Letos nam obeta vinska trta prav dobro. Velika škoda bi bila, če bi nam uzela strupena rosa naše lepo upanje. In vendar se pokazuje letos ta bolezen v taki meri, kakor še malo kedaj tako. Po nekaterih krajih na Vipavskem, na Krasu, v Istri in tudi v tržaški okolici so se trte že začele goliti. Opozorjam torej vse vinogradnike na pretečo nevarnost in jih opominjam, naj škropé, kakor hitro zamorejo. Kdor je že škropil, naj ponovi to delo. Za prvo škropljenje zadostuje 1 kg. modre galice in 1 kg. ugašenega vapna na hl. vode, za drugo škropljenje po tri četrti kg. obojega, a za tretje samo pol kg.

Svetovno efektivno in denarno tržišče.

Dogodki na Kitajskem ostajajo brez vsakega upliva na tok poslov na svetovnem efektivnem tržišču. Isto je v obče dobilo svoj normalni značaj. Dejstvo, da so v Londonu spustili uradni diskont od $3\frac{1}{2}$ na 3% , more služiti kakor znamenje, da za jesen ne pričakujejo dogodkov, ki bi mogli škoditi trgovini. Zanimivo je to, da je angleška banka podvletem omahovanju sedaj prvokrat prispela na višino diskonta, kakor je bil pred dvema letoma. Ni dvoma, da je to znižanje v zvezi z dogodki v južni Afriki, kjer je kmalu pričakovati konec vojne, vsled česar zopet pričnejo delo v zlatih rudnikih. Danes prihaja zlato iz Amerike, v jeseni ga pa pričakujejo zopet iz Transvaala. Razmere na Kitajskem pa kakor da ne delajo nobene skrbi vodilnim krogom v Londonu in Berlinu. A v Berlinu je denar še vedno sila drag, kakor je bil vso poslednjo dobo. Nemška cesarska banka še stoji na prejšnji višini od $5\frac{1}{2}\%$ obrestne mere, pa menda ne zapusti te višine, na kateri še nikdar ni bila v tem letnem času. Predsednik te banke, Hoch, se trudi na vse načine, da bi iz inozemstva privlekel kolikor več zlata. V tem prizadevanju ga ovira svetovna razstava v Parizu, kamor poteka sedaj zlato z vsega sveta. Obče zboljšanje svetovne denarne trgovine pa bo vsekako blagodejno uplivalo tudi na nemški trg, kjer za juli in avgust pričakujejo znižanje zasebnega diskonta.

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred.

Kolonijalno blago:

		za 50 kg. v kronah.
Kava:	Santos I.	100.—
	II.	93.—
	Rio I.	100.—
	II.	95.—
	Santos in Rio lavé I.	115.—
	II.	105.—
	Laguaira lavé I.	135.—
	II.	102.—
	Maracaibo	107.—
	Guatemala	166.—
Poper:	S. Salvador	109.—
	Costarica	141.—
	Portorico	156.—
	S. Domingo	112.—
	Jamaica	100.—
	Malabar Plant	166.—
	Java W. J. B.	185.—
	Moka	152.—
	Singapore	96.50
	Penang	92.—
Piment:	Tellichery	95.—
	beli	141.—
	sladka skorja (cimet)	64.—
	electa	83.50
	Riz: italijanski	17.50
	Indijski	15.50
	Japonski	15.—
	Južno sadje:	
	Rožiči:	8.50
	Datelji:	9.50
	Smokve: (Calamata) v venčih	16.50
	proste	10.—
	puljsko (Puglia)	11.50
	smirnske (v skatljicah)	27.—
	Mandeljni: sladki I. Bari	114.—
	Lešniki: siciljski	118.—
	istrski	55.—
	levantinski olupljeni	56.—
	Suho grozdje (cibibe): Elemé	77.—
	Sultanine	27.—
	iz Perzije	57.—
	črne Cismé	47.—
	Morea	47.—
	Lipari	47.—
	Pomerance (zaboj)	4.—
	Puglia (zaboj)	10.—
	Limone	2.—
	Olje oljkino italijansko I. Bari	81.—
	albansko	88.—
	dalmatinsko	40.—
	bombažovo amerišansko	41.—
		35.—
		38.—

Dr. JOSIP MARTINIS

doktor vsega zdravilstva in specialist za očesne bolezni

ulica Valdirivo šte. 3, I. nadst.

Sprejema na domu vsaki dan od 8 do 8 $\frac{3}{4}$ zjutraj in od 1 do 2 popoldne in eventuelno od 4—5 popoldne.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poročtvom,

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovenska Čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4 $\frac{1}{2}\%$. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 $\frac{1}{2}\%$, na menjico po 6 $\frac{1}{2}\%$ na zastave po 5 $\frac{1}{2}\%$.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

ZALOGA POHISTVA IN OGLEDAL

Rafaela Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blagajen, po cenah, da se ni bati konkurence.

Trgov.-obrtna registrirana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1, I. nadst.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki se nalože za najmanj jedno leto po 5 $\frac{1}{2}\%$, navadne po 4 $\frac{1}{2}\%$ in vloge na Conto-current po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poročstvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadrugnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položnice na čekovni račun šte. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

Carl Greinitz Neffen

Na Corsu šte. 33. podružnica Trst. Piazza della Legna 2.

Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače in facon, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitiga železa, vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč peči in štedilna ognjišča

kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne meble in pred ognjem varne blagajne nagrobne križe in obgrobnje ograje, orodja za vsako obrt.

HERA PROMETHEUS

DELNIŠKO DRUŠTVO ZA APNENI OGLJIK IN ACETILENSKI PLIN NA DUNAJU

Izvršuje napeljave za razsvetljavo s plinom in acetilenskim plinom za zasebnike in mesta v kakoršnjih si bodi številnih plamenov.

Točno delo z jamčenjem za nepomankljiv učinek.

ŠEST ZLATIH KOLAJN

Zlata kolajna Berlin 1898 99 Zlata kolajna Budapest 1899

Vratislava Schiedam Haag Monakovo

Izvršenih 2000 napeljav za zasebnike v vseh delih sveta.

Centralne napeljave v delovanju s približno 15000 plamenov.

Čistilni in sušilni sistem glasom privilegija nemškega cesarstva št. 98.762 in 108.244, ki zadošča najstrožjim zahtevam, se je dejanski uporabil z najodličnejšimi uspehi.

Apneni ogljik najprej vrste, ki dala največ plina, se prodaja po ugodnih cenah.

Glavni zastopnik

za Istro, Goriško, Trentinsko, Dalmacijo, Kranjsko, Italijansko, ter angleško Indijo

EDVARD TURECK V TRSTU.

Dr. Rosa Balsam Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo vzbuja slast in odvaja lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvč. po pošti 20 nvč. več.

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero varuje in ohrani rane čiste, vnetje in bolečine olajša in hladi.

V pušicah po 35 in 25 nvč., po pošti 6 nvč. več.

varilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, ogel Spornjerjeve ulice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Rodoljubi!

Bliza se zopet praznik zaščitnikov naše družbe, praznik sv. bratov Cirila in Metoda. V zadnjem desetletju se je pri nas docela udomačil običaj, proslavljati god slovanskih blagovestnikov s primernimi denarnimi doneski v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Menda nam ni treba več povdarjati njenih svetih namenov, kateri so uprav za nas obmejne Slovence, boreče se še za najprimitivnejše življenske potrebe, naravnost eminentne važnosti. Saj nam s skrajno požrtvovalnostjo na vseh nevarnejših, tujim navalom izpostavljenih mestih ustanavlja zavod za zavodom, nam ohranja naše svetinje, mili materini jezik, ter ščiti našo mladino pred potujčenjem! Vse to pa stane mnogo. mnogo denarja, zahteva obilo gmotnih žrtev radodarnih slovenskih sre, in zato se podpisani odbor zopet obrača do vseh blagih rodoljubov in rodoljubkinj s prošnjo, da se o priliki godu sv. slovanskih bratov spominjajo z izdatnimi darovi naše prekornostne družbe sv. Cirila in Metoda.

ODBOR.

ženske podruž. družbe sv. C. in M.

V TRSTU, dne 13. junija 1900.

Bratje Sokoli!

Vsi oni bratje Sokoli, ki pojdejo dne 1. julija v Sežano v sokolski opravi, naj se prav gotovo udeležé v četrtek 28. in v soboto 30. t. m. redovnih vaj. Na zdar!

Odbor.

Elegantno še novo

kolo (bicikelj)

je na prodaj. Tudi na obroke. Poizvedeti v naši tiskarni.

Fran Wilhelm^{ov}

odvajajoči čaj

od

Frana Wilhelm

lekarnarja v Neunkirchen

(Spodnja Avstrija).

Se dobiva v vseh lekarnah v zavitku po 1 gld. av. velj.

Costilna

Andemo de Franz

Via della Geppa št. 14.

toči izvrstno belo vipavsko ter istrsko in dalmatinsko črno vino. Dobra kuhinja, domače klobase. Gostilna je odprta vedno do 1. ure popolnoč. Za obilen obisk se priporoča

Jožef Furlan.

Na znanje!

Podpisani tržaški odvetniki javljajo svojim p. n. klijentom, da ostanejo njih pisarne ob nedeljah v mesecih juliju in avgustu ves dan zaprte,

Dr. Josip Abram, dr. Gustav Gregorin, dr. Matej Pretner, dr. Otokar Rybař, dr. Mihael Truden.

